

■ Onderzoeksdesign Con-tAct

praktijkgericht **onderzoek**

Kenniscentrum
Zorginnovatie

Onderzoeksopzet bij onderzoek naar effect van Training Con-tAct in Rijndam.

Maart 2018.

Onderzoeksvragen

Hoofdvraag: In welke mate heeft Training Con-tAct, die tot doel heeft het communicatieve gedrag van zorgprofessionals te trainen en de communicatieve toegankelijkheid van de zorgorganisatie te verbeteren, effect op de communicatie tussen zorgprofessionals en personen met afasie?

Deelvraag: In welke mate heeft Training Con-tAct effect op de communicatieve toegankelijkheid van de zorgorganisatie voor personen met afasie?

Onderzoeksdesign

Het onderzoek is een interventiestudie. De eerste zorginstelling waar het onderzoek wordt uitgevoerd, als pilot, is Rijndam Revalidatie te Rotterdam. Reden om te spreken van een pilot-onderzoek is dat, naast de beschreven onderzoeksdoelstellingen, ook aandacht zal zijn voor de uitvoerbaarheid van de interventie en onderzoeksopzet, zodat er aanpassingen kunnen worden gedaan voordat het onderzoek wordt uitgevoerd in de volgende drie organisaties.

De interventie is Training Con-tAct (Oostveen, Berns & Jünger, 2018).

In een volgende fase zal de, eventueel op basis van de pilot aangepaste, onderzoeksopzet worden uitgevoerd in drie zorginstellingen: ziekenhuis, revalidatiecentrum en verpleeghuis. Deze zorginstellingen richten zich op verschillende fasen van herstel van de persoon met afasie (acute fase, revalidatiefase, chronische fase), hebben andere zorgdoelstellingen (ziekenhuis meer gericht op diagnose en herstel van ziekte en functie, revalidatie meer gericht op activiteit en participatie, verpleeghuis meer gericht op participatie en kwaliteit van leven) en andere perioden van verblijf voor de cliënt (ziekenhuis korte klinische opname, revalidatie langer klinisch of poliklinisch verblijf, verpleeghuis langdurig verblijf). Al deze verschillen kunnen invloed hebben op de communicatieve contacten tussen personen met afasie en de zorgprofessionals en op het effect van de interventie.

Ter bepaling van de effecten van Training Con-tAct worden zowel kwalitatieve als kwantitatieve methoden gebruikt (mixed-methods design). Door de verschillende onderzoeksprocedures wordt het onderzoeksonderwerp vanuit verschillende invalshoeken belicht, waardoor een beter inzicht in het onderzoeksonderwerp verkregen wordt. *"The use of a mixed-method approach is particularly appropriate when the methods used are similar (such as a scaled quantitative questionnaire and a structured qualitative interview) and when the methods examine different facets of the same phenomenon"* (Clarke, 2009).

Proefpersonen zijn gezonde zorgprofessionals. De interventie beoogt hun communicatieve gedrag te veranderen.

Personen met afasie zijn betrokken; zij zijn de gesprekspartners van de zorgprofessionals. Het uiteindelijke doel van de interventie is gericht op de kwaliteit van de zorg die de personen met afasie ontvangen.

Er is sprake van een pilot omdat er aandacht is voor haalbaarheid van de trainingsopzet en de onderzoeksopzet:

- Is het mogelijk dat 15 zorgprofessionals tijdens werktijd een training volgen?
- Is er voldoende animo onder de zorgprofessionals om zich in te schrijven voor de training?
- Is het haalbaar om gesprekjes tussen zorgprofessionals en revalidanten met afasie, tijdens de normale zorg- of therapieroutine, te filmen?
- Zijn er voldoende revalidanten met afasie gemotiveerd om mee te werken aan het invullen van de vragenlijst of aan de focusgroep?

De tijdplanning van de pilotstudie in Rijndam Revalidatie is als volgt:

De interventie (Training Con-tAct) vindt plaats op 21 maart en op 4 april 2018. In de periode vier weken voorafgaand aan de interventie worden de voormetingen gedaan en in de periode zes weken na afloop van de interventie worden nametingen gedaan. Zie hieronder een overzicht van de onderdelen van het onderzoek.

OVERZICHT VAN DE ONDERZOEKSONDERDELEN

Instrument	Doel	Doelgroep	Aard
Instrument ter beoordeling van de kwaliteit van communicatie van de ZP (Instrument in ontwikkeling).	Beoordeling van communicatieve vaardigheid van ZP tijdens een gesprek tussen ZP en PMA.	Drie onafhankelijke afasietherapeuten beoordelen video's van gesprekken pre- en post-interventie.	Kwantitatieve beoordeling
Communicatie met personen met afasie (Berns & Hoogenboom, 2018; intern document).	Oordeel van de ZP over zijn eigen kennis, vaardigheid en attitude ten aanzien van communicatie met PMA.	ZP's die deelnemen aan Training Con-tAct vullen de vragenlijst pre- en postinterventie in.	Kwantitatieve beoordeling
CQ-index Afasie (Bos et al., 2015).	Beoordelen door PMA van communicatieve toegankelijkheid van de zorginstelling.	PMA vullen de vragenlijst pre- en postinterventie in (de interventie wordt ondergaan door ZP's).	Kwantitatieve beoordeling
Focusgroep met PMA.	Inventarisatie van visie, meningen en gevoelens van PMA over de communicatieve toegankelijkheid van de zorginstelling.	PMA nemen deel aan de focusgroep, postinterventie (de interventie wordt ondergaan door ZP's).	Kwalitatieve onderzoekswijze
Focusgroep met ZP's die hebben deelgenomen aan Training Con-tAct.	Inventarisatie van visies, ervaringen en behoeften van ZP's ten aanzien van hun communicatie met personen met afasie en ten aanzien van de communicatieve toegankelijkheid van Rijndam, gerelateerd aan Training Con-tAct.	ZP's die hebben deelgenomen aan Training Con-tAct nemen deel aan de focusgroep, postinterventie.	Kwalitatieve onderzoekswijze

